

Vägledning om biogas från gasnät inom EU ETS

Naturvårdsverket är tillståndsmyndighet inom systemet för handel med utsläppsrätter (EU ETS). Detta innebär att vi prövar frågor som rör tillstånd till utsläpp av växthusgaser och hur utsläppen ska övervakas för de verksamheter som är skyldiga att ingå i systemet.

Denna vägledning riktar sig till verksamhetsutövare för stationära anläggningar och oberoende ackrediterade kontrollörer inom EU ETS.

Från 1 januari 2022 gäller ändringar av artikel 39 i MRR¹ som syftar till att möjliggöra för anläggningar inom utsläppshandeln att tillgodoräkna inköpt biogas från gasnät vid utsläppsrapportering.

Denna vägledning är ett komplement till EU-kommissionens vägledning 1 samt vägledning 3 om biomassa (se avsnitt om ytterligare vägledning nedan) och syftar till att:

- Förklara hur anläggningar visar att de lever upp till kraven enligt artikel 39 i MRR.
- Besvara vanliga frågor kring övervakning av biogas inom EU ETS.

Observera att detta är ett föränderligt dokument och att nya versioner kan publiceras på Naturvårdsverkets webbplats.

¹ Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2018/2066 om övervakning och rapportering av växthusgasutsläpp i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=CELEX%3A02018R2066-20220101>

INNEHÅLL

1	ALLMÄNT KRING ÖVERVAKNING AV BIOGAS	5
2	VILKA KRITERIER GÄLLER	5
2.1	Allmänt	5
2.2	Dubbelräkning är inte tillåtet	6
2.3	Leverans av gas från samma nät	6
2.4	Krav på hållbarhet	7
3	METODER FÖR ÖVERVAKNING OCH VERIFIERING	7
3.1	Bevis genom annullering av biogasmängder i register	7
3.2	Bevis när biogasregister saknas	8
4	ÖVERVAKNING OCH RAPPORTERING	9
4.1	Redovisning i övervakningsplan	9
4.2	Redovisning i utsläppsrapporten	10
5	FRÅGOR OCH SVAR	11
6	YTTERLIGARE VÄGLEDNING	14
7	KONTAKT	14
8	VERSIONSHISTORIK	15

1 Allmänt kring övervakning av biogas

Från och med 1 januari 2022 är det möjligt för anläggningar inom EU ETS att rapportera inköpt biogas från gasnät som biogent utsläpp. För att detta ska tillåtas behöver verksamhetsutövaren visa att särskilda kriterier i enlighet med MRR är uppfyllda.

En grund inom regelverket för utsläppshandeln är att varje anläggning rapporterar de utsläpp som skett genom övervakning av de bränslen eller material som fysiskt använts i verksamheten. Undantagskrivningen som införts i MRR introducerar möjligheten att tillgodoräkna en mängd biogas som inhandlats från ett gasnät, även om den mängden inte fysiskt levererats till just den anläggning som vill rapportera för den (benämns fortsättningsvis även som *tillgodoräkna biogas genom köpeavtal*).

En sådan övervakningsmetod möjliggör bestämningen av biomassafraktionen vid rapportering av utsläppet, men kräver även att vissa avgränsningar görs bland annat för att förhindra dubbelrapportering av samma mängd biogas. Anläggningar som köper biogas från ett gasnät och inte uppfyller de angivna kriterierna på det sätt som beskrivs i denna vägledning måste redovisa utsläppen från biogasen som fossilt utsläpp.

Naturvårdsverket vill med denna vägledning klargöra vilka rutiner och vilken dokumentation som verksamhetsutövaren behöver för att bevisa att kriterierna för att redovisa biogas från gasnät som biogent, är uppfyllda.

2 Vilka kriterier gäller

2.1 Allmänt

Endast inköpsdata såsom beskrivet i denna vägledning tillåts som metod för att tillgodoräkna biogas inom EU ETS om man är ansluten till ett gasnät. Det kan inte uteslutas att den gas från ett gasnät, vilken fysiskt används i en anläggning innehåller biogas som någon redan tillgodoräknat sig via ett köpeavtal. Att inom EU ETS analysera eller räkna med schabloner för biomassafraktionen för den gas man fysiskt förbränner är därför inte tillåtet, eftersom det skulle kunna medföra en dubbelräkning.

För att tillgodoräkna biogas från gasnät genom köpeavtal gäller följande kriterier och avgränsningar:

- Samma biogasmängd som redovisas får inte påstås användas av någon annan, d.v.s. dubbelräkning får inte förekomma (artikel 39.4, MRR).

- Verksamhetsutövaren och producenten av biogasen ska vara anslutna till samma gasnät (artikel 39.4, MRR).
- Biogasen ska vara hållbar (artikel 38.5 i MRR).

Verksamhetsutövaren behöver kunna påvisa att dessa kriterier är uppfyllda vid verifiering av utsläppet eller vid en eventuell granskning av Naturvårdsverket. **Om kriterierna inte bedöms vara uppfyllda ska fossilt utsläpp redovisas för använd gas.**

2.2 Dubbelräkning är inte tillåtet

Ett krav för att få övervaka biogas från ett gasnät som biogent är att det inte förekommer någon dubbelräkning av samma mängd biogas (artikel 39.4 a). Den köpta mängden biogas får därmed inte påstås användas av någon annan aktör, varken inom utsläppshandeln eller utanför.

Några parametrar som är särskilt viktiga att beakta för att säkerställa detta är:

- Den inköpta energimängden biogas (mätt i MWh) motsvarar den energimängd av biogas som anläggningen rapporterar i sin utsläppsrapport.
- Den rapporterade biogasmängden är mindre eller lika med den fysiskt levererade mängden gas från gasnätet till anläggningen.
- Det finns kontrollsystem som i varje led säkerställer en massbalans mellan de totalt injicerade biogasmängderna respektive de uttagna handlade biogasmängderna.
- Ingen aktör som får sin gas från gasnätet använder analys som metod eller schablonvärde vid redovisning av använda mängder biogas.
- Att relevant mätutrustning håller en tillräckligt god mätosäkerhetsnivå för de uppmätta mängderna gas.

I avsnitt 3 beskriver Naturvårdsverket mer om vilka metoder för övervakning och verifiering som bör tillämpas för att kriteriet ska vara uppfyllt.

2.3 Leverans av gas från samma nät

Ytterligare ett kriterium som ska vara uppfyllt för att tillgodoräkna biogas från gasnät genom köpeavtal är att användaren av gasen och producenten av biogasen är anslutna till samma gasnät (artikel 39.4 b).

När denna vägledning publiceras saknas det vägledning från EU-kommissionen om hur begreppet ansluten ska tolkas. I avsnitt 5 Frågor och svar för Naturvårdsverket ytterligare ett resonemang kring begreppet. Begreppet ”samma gasnät” bedömer Naturvårdsverket vara ett fysiskt sammanhängande gasnät, exempelvis det europeiska gasnätet.

Några parametrar som är särskilt viktiga att beakta för att säkerställa detta är:

- Säljaren av biogasen kan tillhandahålla uppgift om vilket gasnät och vilken plats/punkt där biogasen fysiskt har injicerats i gasnätet
- Dokumentation kan uppvisas som visar vid vilken punkt verksamhetsutövaren får sin leverans av gas och att detta gasnät är sammanknutet med det gasnät där biogasen injicerats.

Mer om vilka metoder för övervakning och verifiering som bör tillämpas anges i avsnitt 3.

2.4 Krav på hållbarhet

EU ETS-regelverket anger särskilda regler som gäller vid rapportering av biobränslen i artikel 38.5 i MRR. Samma regler gäller även för biogas som inhandlats från ett gasnät, om verksamhetsutövaren vill redovisa biogasen som biogen i utsläppsrapporteringen. Information om krav på hållbarhet för biobränslen anges i Naturvårdsverkets *Vägledning om hållbarhetsbesked för biobränslen inom EU ETS* (se länk i avsnitt 6).

Vid publiceringen av denna vägledning om biogas har EU-kommissionen föreslagit att medlemsstaterna ska ges möjlighet att senarelägga ikraftträdandet gällande kravet på hållbarhet för biobränslen. Ett beslut om en sådan senareläggning kommer även att gälla hållbarhetskravet för biogas. Naturvårdsverket avser att hålla verksamhetsutövare informerade om eventuella förändringar i frågan.

3 Metoder för övervakning och verifiering

3.1 Bevis genom annullering av biogasmängder i register

Om biogasen produceras och injiceras i ett gasnät i ett land där det ett biogasregister (exempelvis ett register med ursprungsgarantier för biogas) har upprättats ska dokumentation från detta register användas som bevis vid verifiering av utsläppet.

Ett sådant register ska fungera som ett kontrollsystem för att förhindra dubbelräkning av biogasen och därför generera ”certifikat” för de injicerade energimängderna biogas samt även säkerställa en annullering av desamma när slutanvändaren köpt sin biogas.

Som bevis vid verifiering ska verksamhetsutövaren kunna uppvisa nedanstående dokumentation.

Inköpshandlingar med dokumentation om annullerad mängd biogas:

- Energimängd (MWh) biogas som inhandlats och annullerats
- Hållbarhetsbesked/-certifikat i enlighet med artikel 38, MRR finns för biogasen
- Plats/punkt för injicering av biogasen och på vilket gasnät
- Datum/tidperiod för injektion (biogasen bör ha injicerats på gasnätet under utsläppsåret eller tidigast 12 månader innan utsläppsårets början).

Dokumentation om levererad gas:

- Energimängd (MWh) av natur-/mixgas som fysiskt levererats till anläggningen (Obs! kan aldrig underskrida den köpta biogasmängden)

I Sverige finns idag inget sådant register. Tills ett lämpligt system är på plats får annan dokumentation användas som säkerhet för att samma mängder biogas inte rapporteras flera gånger. Läs mer nedan.

3.2 Bevis när biogasregister saknas

Om den köpta biogasmängden inte har registrerats och kan annulleras i ett register enligt punkt 3.1 ovan bedömer Naturvårdsverket att det (i särskilda fall och) under en begränsad period är tillräckligt att uppvisa annan dokumentation än den som anges ovan vid verifiering och rapportering av utsläppet.

En sådan situation är när biogas producerats och injicerats i ett gasnät i Sverige och biogasproducenten samt eventuella mellanleverantörer kan garantera att särskilda kriterier är uppfyllda.

Som bevis vid verifiering ska verksamhetsutövaren kunna uppvisa nedanstående dokumentation.

Intyg från/eller avtal med biogasproducenten om att:

- Interna rutiner eller kontrollsystem har upprättats som säkerställer att varje energimängd biogas bara säljs en enda gång
- Sålda energimängder biogas injiceras på det gasnät från vilken köparen får sin gas
- Hållbarhetsbesked/-certifikat i enlighet med artikel 38, MRR finns för biogasen
- Om relevant istället, mellanleverantörens avtal med biogasproducenten om ovanstående samt även köparens avtal med/intyg från mellanleverantören gällande samma punkter ovan

Inköpshandlingar med uppgift om:

- Energimängd (MWh) biogas som inhandlats
- Plats/punkt för injicering och på vilket gasnät
- Datum/tidperiod för injektion (biogasen bör ha injicerats på gasnätet under utsläppsåret eller tidigast 12 månader innan utsläppsårets början)

Dokumentation om levererad gas:

- Energimängd (MWh) av natur-/mixgas som fysiskt levererats till anläggningen (Obs! kan aldrig underskrida den köpta biogasmängden)

4 Övervakning och rapportering

4.1 Redovisning i övervakningsplan

Det är viktigt att det framgår av övervakningsplanen att verksamhetsutövaren har avsikten att redovisa inköpta mängder biogas från ett gasnät som biogent utsläpp. Ändringar i övervakningsplanen ska anmälas och godkännas av Naturvårdsverket.

Nedan ges en anvisning för hur övervakningsmetoden för gasen ska redovisas i övervakningsplanen.

Fyll i övervakningsplanen:

- Den mixade gasen från gasnätet anges som ”Naturgas/biogas” (**Flik C, 6f**)
- Förfarandet och rutiner för övervakningen beskrivs kortfattat (**Flik D, 7l**)
- Övervakningsnivå 2 väljs för biomassafraktion och som källa anges ”köpekontrakt” (ange källa i **Flik D, 7d** och välj sedan för Naturgas/biogas i **Flik E, g**vi.)
- Nivå 2a och källa NIR-värde anges för värmevärde emissionsfaktor (ange inte själva värdet men uppge naturgas i kommentarsfältet) (**Flik E, f och g**)
- I kommentarsfältet anges även från vilket land samt leverantör biogasen inhandlats **Flik E, h**

4.2 Redovisning i utsläppsrapporten

Biogasfraktionen ska redovisas tillsammans med levererad naturgas i utsläppsrapporteringssystemet. Detta säkerställer att inte en högre mängd biogas än den levererade mängden gas kan redovisas i utsläppsberäkningen. Vi behov vägleder Naturvårdsverket från fall till fall ifråga om hur rapporteringen av flera gasflöden ska genomföras.

5 Frågor och svar

- 1. Vilka anläggningar som använder gas och/eller biogas gäller detta?**
Alla anläggningar inom EU ETS som vill tillgodoräkna en köpt mängd biogas som har injicerats på ett gasnät, men som nödvändigtvis inte har levererats fysiskt till den egna anläggningen.
Det gäller inte anläggningar som får fysiskt identifierbara partier av biogas levererad separat, dvs inte från ett gasnät.
- 2. Vad är definitionen av biogas?**
Biogas definieras både i MRR och förnybartdirektivet² som ”*gasformiga bränslen som framställs av biomassa*”. Även definitionen av biomassa framgår av MRR.
- 3. Vad händer om bevis gällande föreskrivna kriterier om övervakning av biogas inte kan visas upp vid verifieringen?**
Om ett en anläggning inte kan visa att de gällande kriterierna är uppfyllda för köpt och levererad gas så ska biogasen behandlas som ett fossilt bränsle och en fossil fraktion på 100% ska tillämpas vid utsläppsberäkningen.
- 4. Vilka ändringar i övervakningsplanen krävs och när behöver det vara gjort?**
Se avsnitt 4.1 för närmare anvisning om hur övervakningsmetoden ska redovisas i övervakningsplanen.

Övervakningsplanen behöver inte vara uppdaterad innan 1 januari 2022, utan kan uppdateras så snart som möjligt efter årsskiftet om verksamhetsutövaren vill tillgodoräkna sig biogas från 1 januari 2022. Observera att Naturvårdsverket begär att ett mejl med följande uppgifter skickas till EUETS@naturvardsverket.se:

- Anmäl er avsikt att tillgodoräkna biogas från gasnät
- Uppge NAP-nr, anläggningsnamn och företagsnamn
- Ange från vilken leverantör och vilket land ni tänker köpa biogasen
- Ange vilket gasnät som anläggningen är knuten till.

Det viktiga är att rutinerna är på plats till 1 januari 2022 och att giltig dokumentation för avsedd utsläppsperiod kan uppvisas vid en senare verifiering.

² Europaparlamentet och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor (omarbeting).

5. Varför behöver Naturvårdsverket veta från vilken leverantör och vilket land biogasen kommer ifrån? Uppgift om leverantör kan ibland vara en känslig uppgift.

Det är en del av spårbarheten och kontrollen för att säkerställa att biogasen har injicerats på det gasnät från vilket anläggningen får sin gas. Inledningsvis ger det också Naturvårdsverket information om vilka leverantörer och länder som är aktuella för köp av biogas för svenska verksamhetsutövare. Naturvårdsverket kan komma att behöva ha kontakt med ansvarig ETS-myndighet i det land där biogas inhandlas för att bland annat förstå vilken sorts biogasregister som finns på plats. En sekretessbedömning görs alltid om Naturvårdsverket får en förfrågan om utlämnande av handling.

6. Omfattas biogas av kravet på hållbarhetsbesked?

Ja, i EU ETS-regelverket (artikel 38.5 i MRR) anges vilka krav som gäller vid rapportering av biobränslen inom EU ETS. Dessa krav gäller även för biogas om verksamhetsutövaren vill rapportera biogena utsläpp för biogasen.

Hållbarhetskravet ska egentligen träda i kraft från och med 1 januari 2022, *men* vid publiceringen av denna vägledning har EU-kommissionen föreslagit en ändring som innebär att medlemsstater har möjlighet att senarelägga ikraftträdandet till 1 januari 2023. Om förslaget röstas igenom så som det har formulerats, är det inte klarlagt om Regeringen kommer att välja att senarelägga införandet av hållbarhetskravet. Naturvårdsverket avser att hålla verksamhetsutövare uppdaterade i frågan genom informationsutskick samt publicering av information på webben.

Mer information om krav på hållbarhet för biobränslen finns i Naturvårdsverkets *Vägledning om hållbarhetsbesked för biobränslen inom EU ETS* (se länk i avsnitt 6).

7. Vi vill inte övervaka biogas med hjälp av inköpsdata, får vi istället rapportera den biogasfraktionen med hjälp av ett fastställt schablonvärde eller analys?

Nej, detta är inte tillåtet (artikel 39.3, MRR) när verksamhetsutövaren får sin gas från ett gasnät, då detta medför risk för dubbel redovisning av samma mängd biogas.

8. Ett krav är att biogasproducenten och användaren är ansluten till samma gasnät. Hur tolkar Naturvårdsverket egentligen begreppet ansluten?

Vid publicering av denna vägledning inväntar Naturvårdsverket närmare vägledning från EU-kommissionen avseende hur begreppet "ansluten" ska tolkas.

Naturvårdsverkets ståndpunkt är att begreppet ska kunna tolkas som både fysiskt ansluten och som en indirekt anslutning där biogasen har injicerats i samma gasnät från vilken användarens gas hämtas. Detta skulle exempelvis kunna innebära att en biogasproducent och användare kan anses vara anslutna även i följande fall:

- Biogasproducenten är inte fysiskt ansluten men levererar förvätskad biogas till gasnätet genom spårbara leveranser.
- Användaren får förvätskad gas genom spårbara leveranser från ett gasnät utan att vara fysiskt ansluten till nätet.

I avsaknad av vägledning från EU-kommissionen avser Naturvårdsverket inledningsvis att göra denna "breda" tolkning av begreppet ansluten. Observera dock att Naturvårdsverket kan komma att behöva **anpassa sin tolkning** och eventuellt tolka begreppet snävare om kommissionen genom sin vägledning gör en annan definition.

9. Varför ska biogasen ha injicerats på gasnätet under utsläppsåret eller tidigast 12 månader innan?

Det är en grundläggande princip inom EU ETS att de utsläpp som rapporteras motsvarar de faktiska utsläppen som skett under kalenderåret. För att inte få en allt för omfattande förskjutning av allokeringen av utsläppen anser Naturvårdsverket att det är nödvändigt att ställa krav på vilken tidperiod biogasen har injicerats.

10. Kommer det upprättas ett register i Sverige som möjliggör en annullering av ursprungsgarantier för biogas?

Det kommer att upprättas ett register i Sverige som möjliggör annullering av ursprungsgarantier för gas. Energimyndigheten jobbar med den frågan. Förhoppningen är att detta register även kan användas för övervakning av biogas inom EU ETS. För närvarande inväntas dock färdigställandet av en standard för att upprätta både lagstiftning och registret. Tidplanen för detta är oklar, men kan enligt Energimyndigheten, dröja till år 2023 (status vid publicering av denna vägledning).

6 Ytterligare vägledning

EU-kommissionen avser att ge ytterligare vägledning avseende övervakning av biogas inom EU ETS. Vid publicering av denna svenska vägledning är dessa ännu inte färdigskrivna. Vid behov avser Naturvårdsverket att uppdatera denna vägledning om ny information framgår av kommissionens vägledning.

På Naturvårdsverkets webbplats publicerar vi direktlänkar till EU-kommissionens vägledningar. Vägledning 1 (Guidance No 1) ger övergripande information om övervakning av biogas och vägledning 3 (Guidance No 3) handlar specifikt om övervakning av biomassa och ska senare uppdateras med ytterligare vägledning rörande övervakning av biogas från gasnät.

EU-kommissionens vägledningar:

[Vägledningar på Naturvårdsverkets webb](#) (se Referensbibliotek)

Naturvårdsverkets information på webben om övervakning:

[Vägledning om hållbarhetsbesked för biobränslen inom EU ETS](#)

7 Kontakt

Frågor kan skickas till vår funktionsbrevlåda: EUETS@naturvardsverket.se.

Det går också bra att ringa vår växel (010-698 10 00) för att komma i kontakt med handläggare. Vi som jobbar med dessa frågor jobbar på Utsläppshandelsenheten.

Frågor om Unionsregistret och överlämnande av utsläppsrätter besvaras av Energimyndigheten: utslappshandel@energimyndigheten.se.

För frågor om hållbarhetskriterier och hållbarhetsbesked går det även att kontakta Energimyndigheten via: hbk@energimyndigheten.se.

Frågor om register för ursprungsgarantier i Sverige besvaras av Energimyndigheten via: elcertifikat@energimyndigheten.se

8 Versionshistorik

Huvudsakliga ändringar som gjorts vid uppdatering av denna vägledning:

Version nr 1, 2021-12-16 Upprättad